

Húsvéti levél a kishúgomnak Hamburg városába

Ezerkilencszáztizennégy. Húsvét. Emlékszel még?

Egy vén erdélyi park tisztásait millió virággal hintette be a tavasz, a mi tavaszunk. Piros-fehér-zöld zászló lengett a házon. . .

Istenem, emlékeznek-e még a fák erre a három színre?

A park aláhajló bokrai, zöld levelek puha rejtekébe sok-sok színes tojást dugdostak el jóságos kezek, pirosat, lilákat, kékeket. . . aztán kihoztak minket a szobából, elvittek a legszélső fáig, ott elengedtek és azt mondták: „ma a kertbe tojásokat dugtak el a nyuszik. . . menjetek, keressétek meg őket!”

Elindultunk. Ketten. Kézen fogva. Te meg én, két csepp, kicsi ember.

Sok-sok piros tojást megtaláltunk, de mi csak mentünk tovább szüntelenül, egymást megértve, babonás gyerekhittel kerestük a nyuszt, nekünk a húsvéti csoda-nyuszi kellett, kétségbeesett nagy gyermekvággyal kellett. . . Mentünk, mentünk előre, és kerestük és nem találtuk meg. . . a mai napig.

Köröskörül rigók daloltak, virágok illata szállt felettünk, és tarkaszárnyú lepkék csókolódtak a tavaszi égen.

Az a madárdal ma is itt cseng a fülemben még és tudom, hogy Te is hallod néha, és a virágok illatát is érzed, ha néha bús emlék-tornyokból leomlik rád ez a régi tavasz. Amíg mi mentünk, virággal beszórt vágyak ösvényén, valahol ezalatt tűzrózsák nyíltak, és piros szívek fölött a diadalma Halál ünnepelt.

Nekünk a nagy tűzből csak a pernye jutott, amely mint sűrű fátyol hullt le a szívünkre, és emberré ütött négy évre rá.

Azóta ciklon jár Erdélyország felett, ciklon, mely felragadott téged is, és vitte nyuszi kereső léptedet, messze nyugati dzsungel felé.

Ma itt vagyunk. Ugrásra váró, csöndes Akelái egy elrohanó dzsungel-ízű sorsnak.

Sok húsvéton át jutottunk át idáig: két csepp, kicsi ember az óriás fák alatt, amikor útnak indult, bizony nem tudta, hogy egyszer ideér.

Nem mondta senki, hogy azt a nyuszt nem lehet megtalálni, mi csak kerestük, kerestük sokáig a nyomát . . . azóta megtaláltunk néha színes tojásokat, néha ránk mosolygott az öröm, de a lelkünkön mindig ott borongott valami furcsa árnyék . . . Most már tudom: a meg nem talált nyuszi árnyéka volt.

Kishúgom, idegen város messze ködébe e kusza betűk postáján üzenem: minden húsvétkor fogd meg a kisfiad kezét, úgy vezesd őt végig a kerten; piros tojást keresni.

Ne ereszd el soha a kezét, vezesd őt az élet húsvétjain át, egyik örömtől vidd a másikig, tanítsd meg, hogy drága itt a földön minden kis színes tojáscsoda, és nem szabad rohanni bús álom-nyuszik után, mert nincsenek.

Ne tudja meg soha, hogy egyszer ezerkilenszázharmincegyet írtunk, és sokan-sokan az élet nagy gyermekei közül döbbenve álltunk sorsunk útvesztőin, s nem tudtuk megtalálni a csapást, amely az elrejtett örömökhöz vezet.

Ne tudja meg soha, hogy voltak perceink, borzalmas percei az életünknek, amikor sápadtra vált szívvel álltunk tátongó szakadékok felett, és a túlsó parton a vágyaink temettek. . . temettek: egy-egy kis álom-nyuszit.

Ha pedig valamikor ő is húsvéti levelet ír majd a kishúgának: szebbet írjon, vígabbat írjon, húsvéti tojások tarka színeibe – ne a szíve vérebe – mártsa a tollat, és mialatt írja, ne hulljon könnycsepp a papírjára.

Debreceni Újság, 1931. április 5. 25. oldal

Horváth Tholdy Margit unokahúgának (1909 Kolozsvár – 1993 Calpe) kit gyermekkorában testvér-húgaként tekintett, aki Hamburgba ment férjhez (Gustav Muhle 1929, két fia született: Eric és Karl.)